

Preken uit de Maartenskerk

Hemelvaartsdag 2018

Marcus 16, 9- 19

Teun Kruijswijk Jansen

Feest van de ontregeling

Als kleine jongen woonde ik naast een hotel-restaurant.

Op Hemelvaartsdag gebeurde het wel dat ik vroeg in de morgen m'n ogen uit keek. Groepen fietsers die aan het dauwtrappen waren streken op het terras neer voor een eerste consumptie of om hun boterham op te eten.

Mijn zussen waren dan al lang de deur uit op weg naar een 'toogdag' van de meisjesvereniging.

Zelf gingen we dan wat later naar de Hemelvaartsdienst.

Ik vond dat door de week naar de kerk gaan bepaald niet zo nodig maar ja... .

Kort gezegd: het leven was ontregelt die donderdagmorgen.

En dat is het eigenlijk nog steeds: Hemelvaart is het *feest van de ontregeling*. We kunnen er met ons verstand niet bij, en dat uit zich in op een ander tijdstip hier naartoe komen. Ons gedrag passen we voor even aan aan onze geloofstraditie.

Zoals we dat bijvoorbeeld in de Kerstnacht doen, maar in onze Gemeente zeker ook op de vroege Paasmorgen:

voor dag en dauw hier het geheim van de Opstanding mee vieren. En de liturgie helpt ons daarbij.

Zo is het fijn om ook vanochtend hier als *klein kuddeke* bij elkaar te komen en samen ons geloven te beleven en belijden.

Als het over *ontregelen* gaat dan heeft het evangelie van Markus wel een heel bijzonder slot.

In de Nieuwe Bijbelvertaling staat er tussen vers 8 en 9 van het slothoofdstuk een flinke spatie met drie sterren.

Dat zijn geen 'Michelinsterren', maar sterren die zeggen: *we weten niet precies wie het nu volgende geschreven heeft, en wanneer het erin is gekomen.*

Het slot van Markus is namelijk mogelijk pas in de loop van de tweede eeuw, lang nadat Markus zijn evangelie geschreven had, eraan toegevoegd door een anonieme schrijver.

(Uit onderzoek van de verschillende handschriften van het evangelie is dit naar boven gekomen.)

Wordt het evangelie daar minder van? Dat kun je zeggen... het

is minder 'echt Markus'. Maar je kunt het ook lezen als het getuigenis van de volgende generatie christenen die wilden en moesten leven met het evangelie, en daar was de laatste zin van Markus zelf: *ze waren bij het graf zo geschrokken dat ze tegen niemand iets zeiden* kennelijk te weinig voor. Dat was *te veel* ontregeling en *te weinig* redding om het als christen mee vol te houden.

Net als bij de andere evangelisten wordt nu een einde gemaakt, waar de overgang tussen hemel en aarde *wel* gemaakt wordt. *Nadat hij dit tegen hen had gezegd, werd de Heer Jezus in de hemel opgenomen en nam hij plaats aan de rechterhand van God.*

Als wij het erover eens zijn dat hier in geloofstaal gesproken wordt en niet in krantentaal;

als wij het erover eens zijn dat dit geen feitelijk verslag is van een gebeuren dat ook gefotografeerd zou kunnen worden, maar dat dit een 'heils'-*feitelijk* verslag is van een *geloofsgebeuren* waar mensen van binnen uit op reageren dan mogen en moeten we ons afvragen:

Waarom hebben die geloofsgetuigen Jezus gezien als iemand 'naast God'?

Wat was voor hun besef in Jezus zo groot en machtig en verheven dat zij hem zich voorstelden als in de

hemel opgenomen?

Bij de Romeinen en Grieken in die tijd waren het *de mensen* die zo vergoddelijkt konden worden door zich te verheffen tot op grote hoogte.

De vroege kerk vertelt over Jezus iets volstrekt anders: God is in de hemel, u bent op de aarde. Probeer niet God te worden, probeer maar mens te worden.

Eer het kleine, het onaanzienlijke, het zwakke. Heersen is dienen. Mens vergeet het niet: als mens ben je door God geschapen en bemind, dus ga je alsjeblieft niet tot iets bovenmenselijks opwerken, dat zou zonde zijn...

Het gaat dus om een *bekering*: van heroïsche hemelbestormer, tot knechtje van God, met beide benen op de grond, en die van die grond weet dat het *heilige* grond is.

De anonieme auteur voert vervolgens hier mensen ten tonele die doof blijven voor de verkondiging van deze opgestane Heer, en in hun twijfel kunnen wij de onze herkennen.

Het ongeloof van de leerlingen is iets waar Markus zijn hele evangelie mee in de weer is.

Echt geloof blijkt niet uit geleerde woorden, maar uit doorleefde daden.

Als het kwaad wordt aangepakt, als mensen worden genezen – aan zulke tekenen kun je zien dat mensen hun angst hebben overwonnen en tot echt geloof zijn gekomen.

In Jezus leefde het vertrouwen dat wij ons hier beneden thuis mogen voelen.

De dingen van God worden nooit stormenderhand veroverd, nee, zaaisel van God is het. Laat het maar rijpen.

Vanuit dit vertrouwen heeft Jezus geleefd, en dat vertrouwen, dat alles overstijgende, hemel en aarde, dood en leven verbindend, raakt ook ons.

'Dit is van God' zeggen we, en wij zien Jezus als de alles overstijgende: 'opgevaren ten hemel'.

Het Markusevangelie begon met te vertellen hoe de Geest van God uit de hemel op aarde op Jezus neerdaalt en een stem uit de hoge zegt: jij bent mijn geliefde zoon.

En nu eindigt het Markusevangelie met te vertellen dat Jezus naar de hemel opgaat en ons uit de hoge verzekert dat wij voor altijd Gods geliefde dochters en zonen zijn.

Hemelvaart verbaast en ontregelt ons , *en* is een steuntje in de rug in onze roeping om met Christus, hier en nu, te leven.